

Bijdrage GroenLinks Programmabegroting 2020

Voorzitter,

De gemeente Oldenzaal besturen in een tijd van financiële krapte is een grote uitdaging en vraagt om visie en weloverwogen keuzes die bijdragen aan het uiteindelijke doel. In de programmabegroting wordt dit doel als volgt omschreven “wij proberen bij te dragen aan het geluk van de inwoners en willen er voor zorgen dat de inwoners trots blijven op hun stad”. Vooral het stukje ‘wij proberen bij te dragen aan het geluk van de inwoners’ heeft ons getriggerd. ‘De gelukkige inwoner’.....wie wil dat nou niet? Voordat ik daar verder op in ga, wil ik toch eerst aandacht vragen voor een aantal andere zaken.

Wij, de fractie van GroenLinks, zijn ernstig teleurgesteld.

De portefeuillehouder heeft meermaals bevestigd te willen streven naar een sluitende begroting. Dit is niet gelukt en het huishoudboekje van de gemeente Oldenzaal laat een tekort zien van bijna een miljoen euro. Daarnaast wordt er naar onze mening een té groot appel gedaan op de algemene reserves. Dit betekent dat de financiële positie van Oldenzaal kwetsbaar wordt en grote tegenslagen zullen moeilijker opgevangen kunnen worden. Dit is een keuze waar wij niet achter kunnen staan.

GroenLinks heeft de afgelopen periode getracht constructief mee te denken om tot een sluitende begroting te komen. Als enige partij heeft GroenLinks tijdens de bespreking van de Kadernota een vijftal voorstellen gedaan om tot een sluitende begroting te komen. Helaas is geen enkel voorstel door het college opgenomen in de programmabegroting. Wij zijn erg benieuwd naar de argumentatie van het college waarom zij geen van onze bezuinigingsvoorstellen heeft overgenomen. Zeer teleurstellend zeker in het licht dat de OZB-motie, die juist bijdraagt aan het financiële tekort, wel is overgenomen door het college.

Hier worden wij niet echt gelukkig van. En dat is tegelijkertijd weer een mooi bruggetje naar de gelukkige inwoner van Oldenzaal.

Ik zou aan het college, de raad en het publiek op de tribune het volgende willen vragen; wat maakt u nou écht gelukkig? Wij hebben verschillende onderzoeken opgezocht over ‘geluk’. Gezondheid, een sterke familieband, keuzevrijheid in de breedste zin van het woord, vriendschap en het hebben van werk staat in praktisch elke gelukstop-10 die wij hebben gelezen.

De coalitie wil bijdragen aan het geluk van de Oldenzaalse inwoners door onderhoud van de openbare ruimte, passende huisvesting voor scholen, verbeteren binnensportaccommodaties, verbeteren van de dienstverlening en de vitaliteit van onze binnenstad. Dragen deze doelen bij aan het geluk van onze Oldenzaalse inwoners? Voor een deel zeker, maar deze doelen staan niet in de gelukstop-10.

Wij missen in de ambities van de coalitie een heel belangrijk **expliciet** doel; investeren in mensen. In de afgelopen maanden zijn de tekorten in het sociaal domein regelmatig in deze raad onderwerp van gesprek geweest. Wij delen allemaal de zorgen over de tekorten in het sociaal domein, maar het stoort ons dat het sociaal domein wordt gezien en besproken als een kostenpost. Zorg voor onze inwoners willen wij niet zien als een kostenpost, maar als een investering in geluk. Inwoners, die voor korte of langere termijn, hulp, begeleiding of andere vormen van zorg nodig hebben, zijn geen kostenpost waarop je kunt bezuinigen.

Wij blijven pleiten voor het versterken van preventie en de lokale transformatie van het sociaal domein, omdat wij ervan overtuigd zijn dat dit onze inwoners gelukkiger maakt en de kosten in het sociale domein uiteindelijk zullen dalen. Hier hebben wij onze maatschappelijke partners hard bij nodig. Het niet indexeren van onze maatschappelijke partners in 2021 blijft wat GroenLinks betreft dan ook onacceptabel. Ik citeer uit een ledenbrief van de VNG:

“Wanneer in verschillende jaren de loonkostenontwikkeling niet of niet volledig in de gemeentelijke subsidie of bekostiging is meegenomen dan heeft dit een belangrijk negatief cumulatief effect op de instelling. Het beoogde voorzieningenniveau zal niet meer gehaald kunnen worden of eventuele reserves zullen uitgeput raken. Ook kan het gevolg zijn dat met minder medewerkers hetzelfde of meer werk moet worden gedaan”.

Zonder blikken of blozen wordt door de raad grote budgetten en extra kredieten toegezegd voor de ambities van de coalitie. Als wij daadwerkelijk vinden dat preventie in Oldenzaal belangrijk is -overigens ook een transformatie-ambitie van de coalitie- dan zouden we er toch ook zonder blikken of blozen 125.000 euro voor over hebben om onze maatschappelijke partners fatsoenlijk te kunnen indexeren. Laat onze maatschappelijke partners actief meedenken en een bijdrage leveren in het voorkomen van zwaardere zorg in plaats van een financiële bijdrage te leveren.

Daarom dienen we het volgende **amendement** in: **“Indexatie maatschappelijke partners”** waarbij we voorstellen om het niet-indexeren van onze maatschappelijke partners niet door te voeren en het college de opdracht te geven om het dekkingstekort dat daardoor ontstaat aan te vullen uit de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor nieuw beleid of uit financiële meevallers.

In 2020 zal het ontwikkelbudget dat beschikbaar is gesteld voor het sociaal domein niet meer toereikend zijn en de reserves ten behoeve van de transformatie van het sociaal domein zijn vervallen aan de algemene reserves. Wij blijven pleiten voor een budget voor de transformatie van het sociaal domein. Het uiteindelijke doel van de transformatie in het sociaal domein is immers om betere maatschappelijke uitkomsten tegen lagere kosten te realiseren. Of anders gezegd; gelukkige inwoners voor minder geld. Als de gemeente Oldenzaal daadwerkelijk wil investeren in de transformatie van het sociaal domein, dan zal zij daar blijvend in moeten investeren. Transformeren doe je nu eenmaal niet in een jaar. Ik citeer uit de programmabegroting;

"Dit is een continu proces waarbij inwoners, professionals, instellingen, werkgevers en gemeenten samenwerken, innoveren, leren en verbeteren."

Daarom dienen we de volgende **motie** in: "**Masterplan Sociaal Domein**" waarin wij het college oproepen een masterplan 'sociaal domein' op te stellen en tevens in de begroting een reserve 'masterplan sociaal domein' op te nemen. Deze reserve vullen met de 'extra jeugdgeden' die het rijk in 2020 en 2021 zal toe gaan kennen.

GroenLinks wil constructief meedenken. Uiteraard hebben wij ook onze wensenlijstjes zoals bijvoorbeeld nog meer investeren in duurzaamheid en grotere burgerparticipatie middels wijkbudgetten. Maar in een tijd van financiële krapte en geen sluitende begroting dienen wij weloverwogen geen moties of amendementen in die het financiële tekort groter zullen maken. Het door ons ingediende amendement en de ingediende motie zijn kostenneutraal. Wij willen investeren in mensen en met onze voorstellen denken wij een grotere bijdrage te kunnen leveren aan het geluk van Oldenzaalse inwoners.

